

CONVORBIRI LITERARE

REVISTĂ A UNIUNII SCRITORILOR
DIN ROMÂNIA
FONDATĂ DE SOCIETATEA JUNIMEA
DIN IAȘI, LA 1 MARTIE 1867
EDITOR: ASOCIAȚIA
REVISTA CONVORBIRI LITERARE

Redacția:

Director: Cassian Maria SPIRIDON
Redactor șef: Mircea PLATON
Redactor șef adjunct: Marius CHELARU
Secretar general de redacție: Dragoș COJOCARU
Redactori: Liviu PAPUC, Antonio PATRAȘ

Colegiul:

Ana BLANDIANA
Mircea A. DIACONU
Gellu DORIAN
Constantin DRAM
Dinu FLĂMÂND
Gheorghe GRIGURCU
Ioan HOLBAN
Miron KIROPOL
Cristian LIVESCU
Virgil NEMOIANU
Basarab NICOLESCU
Ion PAPUC
Adrian Dinu RACHIERU
Elvira SOROHAN
Vasile SPIRIDON
Dan TOMULEȚ
Alexandru ZUB

Culegere texte: Mariana IRIMIȚĂ
DTP: Doina BUCIULEAC

Revistă indexată EBSCO

Revista *Convorbiri literare* găzduiește opiniile,
oricât de diverse, ale colaboratorilor.
Responsabilitatea pentru conținutul fiecărui text
aparține, în exclusivitate, autorului.

www.convorbiri-literare.ro

Proiect finanțat de MUNICIPIUL IAȘI
în baza acordului de parteneriat nr. 69685/05.07.2018.
Conținutul literar-științific al publicației este responsabilitatea
exclusivă a autorilor și a membrilor colegiului redacțional,
nereprezentând, în mod obligatoriu, poziția oficială a Consiliului
Local Iași sau a executivului Primăriei Municipiului Iași.

CUPRINS

Cassian Maria SPIRIDON – <i>Comunitatea globală a spectatorilor</i> (II) / 1
„13 dileme despre <i>Mitrea Cocor</i> și o altfel de relectură a operelor sadoveniene” – dialog cu Tudora PATRICHI / 12
Elvira SOROHAN – <i>Călătorii ale scriitorilor celebri în Orient</i> / 18
Gheorghe GRIGURCU – „ <i>Culisele vieții</i> ” / 22
Basarab NICOLESCU – <i>Elogiul lui Matila Ghyka</i> / 25
Alexandru ZUB – <i>Minuție documentară și sinteză istoriografică:</i> <i>Academicianul Dan Berindei</i> / 29
Mircea A. DIACONU – <i>Leția lui Maiorescu. Recitind</i> În contra direcției de astăzi în cultura română (I) / 32
Ioan HOLBAN – <i>Poezia lui George Vulturescu</i> / 35
MAIORESCU INTEGRAL ÎN PREMIERĂ Titu MAIORESCU – <i>Jurnal nr 18</i> (VII) / 44
INEDIT Constantin BOSTAN – <i>G.T. Kirileanu în dialog epistolar</i> <i>cu Principesa Ileana</i> (I) / 49
Traian D. LAZĂR – <i>Unirea Bucovinei cu România</i> / 53
Adrian PORUCIUC – <i>Marița lui Săndel din Vladomira</i> <i>și însemnările ei din vremuri grele</i> (IV) / 57
TEXTE DE IERI PENTRU AZI Ștefan CIOBANU – <i>Motivele sufletești ale unirii Basarabiei cu România</i> / 61
POEZIE Valeriu VALEGVI / 65 Olga Alexandra DIACONU / 66 Mihaela OANCEA / 67 Eduard Filip PALAGHIA / 68 Florin MATEI / 68
PROZĂ Vasile MOIȘ – <i>Cheia succesului via Ungaria</i> / 69 Viorel DIANU – <i>La scriitori</i> / 73
CRONICA LITERARĂ CRITICA POEZIEI: Cristian LIVESCU – <i>Mircea Petean</i> <i>și epopeea satului transilvan</i> / 77 CRITICA PROZEI: Constantin DRAM – <i>Frumusețea propriului infern</i> / 83 CRITICA CRITICII: Diana BLAGA – <i>Arta paricidului la români.</i> Cornel Ungureanu în culisele literaturii române / 86
COMENTARIILE CRITICE Adrian Dinu RACHIERU – <i>Vintilă Horia, poetul...</i> / 89 Vasile SPIRIDON – <i>Vis de-o viață-n miezul operei</i> / 94 Antonio PATRAȘ – <i>Pentru o literatură nobilă și sentimentală</i> (II) / 97
ACTUALITATEA LITERARĂ Emanuela ILIE – <i>Despletirea viselor. Poezie și patos</i> / 100 Adrian G. ROMILA – <i>Un roman al domnului Zissu</i> / 102 Dana Raluca SCHIPOR – <i>Traian Ștef: Contribuții</i> <i>la Poemul de dragoste al Lumii</i> / 104
LITERATURA AZI Ioan LASCU – <i>„Sîhuri care să miște inima altora”</i> / 107 Liviu IACOB – <i>Privind înapoi cu ochii tăioși ai maturității</i> / 111 Ioana LIONTE – <i>N.A. Bogdan și cronica exodului:</i> Iași. Leagăn al unirii neamului românesc (1916-1918) / 113

Conform prevederilor Statutului, Uniunea Scriitorilor din România nu este responsabilă pentru politica editorială a publicației și nici pentru conținutul materialelor publicate.

EX LIBRIS

Anastasia DUMITRU – *Pledoarie pentru memorie*
în *Fragmentele lui Bujor Nedelcovici* / 116
Constantin COROIU – *Un călănescian anticanonice* / 119
Grigore ILISEI – *Mănunchi de cuvinte ziditoare* / 123
Maria COGĂLNICEANU – *Locuirea în poezie..., o carte complexă* / 125
Gellu DORIAN – *Sebastian Big – Vată de sticlă* / 127

ISTORIE LITERARĂ

Nicolae CREȚU – *Două romane istorice sadoveniene* (II) / 129
Ioana DIACONESCU – *Un alt „Dosar artă-cultură”* (IX) / 134
Angela FURTUNĂ – *Monica Lovinescu. Pasărea Phoenix,*
după numai zece ani / 137
Nicolae MAREȘ – *Regina Maria a României – diplomat desăvârșit*
sau Steaua de pe cerul nopții / 142
Liviu PAPUC – *„Epistolele dau cea mai reușită oglindă a sufletului”*
Contact epistolar Guilelm Șorban – Leca Morariu / 146

ISTORIE

Constantin CLOȘCĂ – *Rezistența românească*
pe frontul Iași-Chișinău (1944) / 148
Radu ȘERBAN – *Din Apuseni la Casa Albă – 60 de ani*
de la înveșnicirea primului episcop al românilor din America / 152

LITERATURĂ UNIVERSALĂ

Jeton KEMENDI / 154
Traduceri și prezentări de Olimpia IACOB

ESEU

Ion PAPUC – *Stoicoviciu, un pictor geometrizarant* / 155
Mircea PLATON – *Infrastructura Binelui* / 157
Dan TOMULEȚ – *Ploin: Zborul înțeleptului* / 159
Ovidiu PECICAN – *Meditații noiene despre socialism* / 163
Caius Traian DRAGOMIR – *Orizontul național și universul culturii* / 165

CARTEA DE RELIGIE

Florin CRÎȘMĂREANU – *Despre o facultate*
pe care ar trebui să o luăm în considerare / 167

CARTEA DE FILOSOFIE

Bogdan Mihai MANDACHE – *Despre adevăr, prejudecăți și ignoranță* / 170

CARTEA STRĂINĂ

Marius CHELARU – *Din nou despre Khayyam* / 172

ACTUALITATEA FRANCEZĂ

Simona MODREANU – *Transcolorado* / 175

ANTICHITĂȚI ACTUALE

Ioana COSTA – *SPQR* / 176

ARTE

Dragoș COJOCARU – *Dincolo de hotarele geografice ale hispanității* / 177
Marian Sorin RĂDULESCU – *Implicite iluminare* / 180
Neculai VOLOVĂȚ – *„Nici mort nu mă las!”* / 182
Alexandra NEACȘU – *Mi-e milă de tine, teatrule!* / 185

PANORAMIC EDITORIAL

Marius CHELARU – *Edituri moldave, autori moldavi* / 186
I. HOLBAN – *Polenul de sub asfaltul lumii de azi* / 189
C. DRAM – *Poemul, mesager între pământ și cer* / 192
Emilian MARCU – *Vitrina cărților* / 193

VARIA

Ana PARTENI – *USR FILIALA IAȘI. Evenimentele lunii octombrie 2018* / 196
Valentin TALPALARU – *Compresa revistelor* / 197
N. SAVA – *Curier de ambe sexe* / 199
Aura CHRISTI – *Ostrovlul Învierii* / 200

Biblioteca revistei „Convorbiri literare” nr. 11 (275)
noiembrie 2018: Florin CARAGIU – *Dragostea ne pîndește*

La interior ilustrații de Th. KIRIACOFF-SURUCEANU
Basmele lui Pușkin, de Miron Radu PARASCHIVESCU

CONVORBIRI LITERARE

MEMBRĂ A ASOCIAȚIEI REVISTELOR,
PUBLICAȚIILOR ȘI EDITURILOR
(ARPE)

CUI 28447247

Redacția și administrația:

I.C. Brătianu nr.22, etaj 1, Iași, 700037
Tel./Fax: 004-0232-260390,
e-mail: convlit95@yahoo.com
CONT RO17RNCB0175033572460001 – BCR Iași

Persoanele sau instituțiile care vor să sprijine financiar revista
pot depune sumele în contul

RO17RNCB0175033572460001 – BCR Iași

Abonamente

Pe adresa redacției, prin mandat poștal, în contul revistei:

108 lei/ an + 24 lei taxe poștale,

54 lei/ 6 luni + 12 lei taxe poștale.

Vă rugăm să scrieți pe mandatul poștal
sau pe documentul de plată

adresa poștală completă și perioada de abonare.

Revista *Convorbiri literare* privește cu îngrijorare suspendarea cursurilor la Licență și Masterat Limbi Clasice și Masterat Slavistică de la Facultatea de Litere a Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

Junimiștii și Convorbiriștii au afirmat întotdeauna rolul limbilor clasice și slave în devenirea conștiinței naționale. Între aceste două catedre și revista noastră a existat încă de la înființare o constantă colaborare, profitabilă atât universității din Iași, cât și culturii române.

Facem apel la conducerea Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași să găsească o soluție pentru a nu permite argumentelor economice să corodeze pilonii culturii naționale.

Convorbiri literare

ERATA: Pe coperta numărului din octombrie
fotografia nu este a lui C. Stănescu, ci a lui Edgar Papu.

Tiparul executat de SC KOLOS GROUP SRL Iași

ISSN 0010-8243

Apare la sfârșitul fiecărei luni

200 pagini

Ionuț Caragea, *Despletirea viselor, poeme și aforisme*, editura Princeps Multimedia Iași, 2018, 158p. Cu un cuvânt însoțitor de Daniel Corbu.

Poate cel mai bine s-ar putea defini poezia lui Ionuț Caragea sub acest aforism al său, un aforism coagulant a tot și a toate. Cele aproape patruzeci de volume de: poezie, traduceri, aforisme, proză s.f., eseuri și spiritualitate, cât și prezența în câteva antologii dar și a altor contribuții literare ne prezintă un Ionuț atacând furibund lumea literară, din toate unghiurile, ca un trăgător de tir. Se poate destul de lesne observa îndrjirea de care dă dovadă. Cu o viață trepidantă, de la sportiv de performanță (rugbist) la scriitor liric și traducător de literatură s.f., Ionuț Caragea s-a impus în lumea scriitorilor, dar și a scrisului, situându-se chiar în prima linie a generației sale. În această nouă carte a sa, *Despletirea viselor*, autorul își garnisește poemele cu câteva simboluri, cum ar fi: *visul, umbra, cenușa, cerul, așteptarea, abisul, emoția, absența*, simboluri ale romantismului, dar pe care el le aduce într-un realism expozitiv, folosindu-le într-o interesantă modernitate pe care o practică. Constatând că de cele mai multe ori *Chiar și visul visează* el spune: *visele sînt pîinea noastră/ cea de toate zilele/ și de toate nopțile// vise negre, vise albe/ vise intermediare/ vise pentru săraci și bogăți/ vise pentru sănătoși și bolnavi*, existînd pentru fiecare cititor o porție zdravănă de vis în care să se poată regăsi și să se poată lăfăi în voie, pe îndelete. O anume oralitate se poate descoperi în toate poemele lui Ionuț Caragea, parcă o anume denudare a elementelor aflate într-o stare de dezagregare ca în *Vise de cenușă: zeii s-au adunat/ în jurul focului sacru/ și s-au iubit// iar cenușa lor împrăștiată/ de respirația lor/ s-a așezat/ pe pleoapele mele* – spune el parcă pentru a confirma această dezagregare material prin transformarea în cenușă. De altfel simbolul cenușii și al perisabilității ține loc de nisip în clepsidră. Partea a II-a a cărții, intitulată *După care vis să mă trezesc?*, se deschide cu un frumos poem care este, desigur, oniric, *Dorm într-o livadă de meri: poate că voi muri într-un vis/ în care durerea nu doare/ în care singurul coșmar este viața*, catren care se poate regăsi și în partea a treia a cărții, sub formă de aforism printre cele 50 inserate de autor, cugetări poetice încărcate de lirism, cele mai multe dintre ele cu o vădită tentă filosofică. Poemele *Nunta de argint* și *Festina lente* mă duc cu gândul la baladele lui Radu Stanca, din perioada de începuturi, în care romantismul ușor morbid se poate observa fără prea mari eforturi, iar prin unele versuri din cele două poeme se pot regăsi și tente bacoviene dominate de o anumită lascivitate și lentoare care caracterizează lirica acestui mare poet. Măsura puterii sale de sinteză, chiar de concentrare maximă se poate distinge din cele 50 de

aforisme despre vis și visare, despre existența prin vis și trăirea pentru vis. Poate că voi muri într-un vis în care durerea nu doare, în care singurul coșmar este viața spune el în aforismul cu numărul 10. De fapt aforismele sale pot fi considerate un altfel de psalmi, ce e drept, psalmi păgîni și conchide: *Visul ne-nvață că nu există decît un singur paradis fără coșmaruri*, sau: *Întreaga noastră viață atîrnă de un vis, așa cum lacrima atîrnă de genele ochiului care s-a deschis pentru a înfrunta realitatea*. Poet nonconformist și dominat de sentimentul atît de dureros al dezrădăcinării, Ionuț Caragea scrie o poezie pe o lamă de bisturiu, radiografiind visele, lamă de bisturiu cu care își operează, dar nu spre vindecare, propriile trăiri, propriile vise, propria moarte, așa cum reiese din majoritatea poemelor din această despletire. Totul pare amorf în poezia sa, format din antimaterie, el trudind să recompună în hainele logicului, o lume de nisipuri mișcătoare, așa cum sînt și visele. Atunci cînd vrea să se izoleze de lume și să rămînă singur în împărăția viselor *se ascunde în al clipei pîntec* să poată asculta *toamna cum îngîmă/ un mîngîietor cîntec,/ cu acorduri fine/ ale unei mandoline/ acompaniate de cîntec*. Faptul că este un poet atipic, nonconformist și, de ce să nu spunem, destul de greu de digerat, așa cum s-a și remarcat în diferitele comentarii la cărțile sale, nu este greu de detectat. El este și ca om, dar mai ales ca poet un orgolios și nu acceptă modestia și nici smerenia, fiindcă își construiește tot eșafodajul liric din voința și din dorința de a scrie poezie, de a fi poet, de a sălta din țîșni o anumită poezie leneșă. Cu un discurs liric destul de complex dar elevat, despletirea viselor se face nu la lumina lunii ci focalizat, ținîndu-și ochii sus *către repere, către planete, stele, galaxii acolo unde iarăși noi vom fi. Tot ce visez și scriu* – spune el – *tot ce iubesc/ sînt trepte către lumea/ ce-o să fie/ de m-a durut și-am plans/ am redospit*. În această continuă redospire, o altă formă de germinație, se construiesc poemele lui Ionuț Caragea.

Ion Manea, *Raftul cu prieteni, cronici de bună întîmpinare*, editura AXIS Libri, Galați, 2018, 292 p.

Ceea ce veți descoperi în cronici de bună întîmpinare, scrise de-a lungul anilor nu din pornirea de a critica volumele confrăților mei, ci din dorința de a le mediatiza sui generis, deoarece veți vedea, toate merită viață lungă în *Paradisul cărților* – se explică prozatorul gălățean Ion Manea, pe coperta a patra a acestei cărți. Și nu avem nici un motiv să-l contrazicem, pentru că Ion Manea dă dovadă de un profesionalism deosebit în a judeca valoarea cărților, și dacă... Prietenia a fost, după cum spune și titlul cărții, dar nu numai... Un cuvînt de salutare se cuvine acordat și scriitorului Zanfir Ilie, directorul Bibliotecii „V.A. Urechia” din Galați și coordonatorul

